

Pročitajte tekst! Odgovorite na pitanja (1-9)! Za svaki odgovor koristite najviše četiri riječi! Upišite riječi u tablicu! Riješen je item 0.

Nikola Tesla

Nikola Tesla rodio se u malom selu Smiljanu u današnjoj Hrvatskoj. Potječe iz velike obitelji. Roditelji su mu bili siromašni, ali iznimno nadareni i kreativni ljudi. Njegov otac, Milutin, bio je srpski pravoslavni svećenik koji je napravio knjižnicu u svojoj maloj crkvi, a majka Đuka radila je u kući i na polju. Znala je sve o ljekovitim biljkama i imala je vrlo vješte ruke – svašta je znala napraviti i popraviti. Imala je tako dobro pamćenje da je znala čitavu Bibliju napamet. Ona je Nikolu naučila da najprije dobro pogleda kako neki stroj radi, pa da ga tek onda upotrijebi. Poticala ga je da vježba pamćenje i da računa u glavi umjesto na papiru. Mali Nikola je to tako i učinio i iznenadio svoje prijatelje svojim pamćenjem.

Jednom je, kada je imao četiri godine, mazio mačku i primijetio da joj dlaka pucketa. Taj elektrostatički fenomen ga je toliko zanimalo da je odlučio sve saznati o elektricitetu, kako radi i kako se može najbolje upotrijebiti. Jednako tako bio je oduševljen mehanikom. Sa samo pet godina osmislio je motor koji su pokretali insekti svojim krilima.

Narastao je u mršavog dječaka veoma visokog za svoje godine. Neprestano je bio zadubljen u svoje misli, pa je mogao čak i upasti u rijeku ili izgubiti se u šumi.

Kao mladić studirao je fiziku u Austriji i filozofiju u Pragu, a onda je počeo eksperimentirati po cijeli dan. Njegov je plan bio da radi kao inženjer elektrotehnike. Otišao je zato u Ameriku. U glavi je imao stotinu revolucionarnih ideja. Već je znao da će otici najvećem izumitelju tog vremena, čovjeku koji je uveo struju u cijeli svijet: Thomasu Edisonu. U njemu je pisalo: „Poznajem dva velika čovjeka, jedan od njih ste Vi. Drugi je ovaj mladić.“

Edison je sigurno pomislio da je Nikola lud ili aragonatan. Ali, Edisonsa je oduševio Nikolin izum izmjenične struje. Zato mu je dao važan posao i obećao da će mu dobro platiti. Nikola je marljivo radio za Edisonsa, ali, nakon godinu dana, kada je Nikola želio imati svoj novac, Edison mu je rekao da je obećani novac bio samo šala. Nikola je ostao bez riječi. Odmah je dao otkaz i otvorio svoje poduzeće. Puno je eksperimentirao, istraživao i izumio. Bio je čak i predložen – zajedno s Edisonom – za Nobelovu nagradu. Ali, budući da se njih dvojica nisu nikako podnosili, nisu se mogli dogоворити tako da na kraju nitko nije dobio nagradu.

Nikola nikada nije znao raspolagati novcem. Usprkos svim svojim izumima, umro je u siromaštvu i sam. Od živih bića volio je jedino životinje, posebno golubove. Volio ih je hraniti u parku i gledati ih kako lete.

0	Kakvi su bili Nikolini otac i majka? <u>(Navedite 1 primjer!)</u>	nadareni
1	Po čemu se vidi da se Nikolina majka dobro sjetila toga što je pročitala?	
2	Zašto su se druga djeca divila Nikoli?	
3	Na kojoj je životinji slučajno otkrio elektrostatično krvno?	
4	Što se Nikoli dogodilo kada je intenzivno razmišljao o svojim idejama? <u>(Navedite 1 primjer!)</u>	
5	Zašto se Nikola selio u Ameriku?	
6	Tko je cijenio i Nikolu i Edisona?	
7	Zašto je Nikola napustio Edisona?	
8	Zašto Nikola nije bio nagrađen?	
9	Zašto Nikola nije bio bogat?	

Rješenje:

0	Kakvi su bili Nikolini otac i majka? <u>(Navedite 1 primjer!)</u>	nadareni / kreativni / siromašni
1	Po čemu se vidi da se Nikolina majka dobro sjetila toga što je pročitala?	znala je Bibliju napamet
2	Zašto su se druga djeca divila Nikoli?	mogao je dobro računati / računao je u glavi / nije računao na papiru / imao je dobro pamćenje
3	Na kojoj je životinji slučajno otkrio elektrostatično krvno?	na mački
4	Što se Nikoli dogodilo kada je intenzivno razmišljao o svojim idejama? <u>(Navedite 1 primjer!)</u>	upao je u rijeku / izgubio se u šumi
5	Zašto se Nikola selio u Ameriku?	htio je biti inženjer / želio je tamo raditi / želio je upoznati Edisona / želio je otići izumitelju/Edisonu
6	Tko je cijenio i Nikolu i Edisonsa?	Nikolin prethodni poslodavac
7	Zašto je Nikola napustio Edisonsa?	nije dobio obećani novac/obećanu plaću / Edison mu se rugao / Edison ga je prevario / Edison mu je lagao
8	Zašto Nikola nije bio nagrađen?	nije podnosio Edisonsa / trebao bi dijeliti nagradu / nije želio dijeliti nagradu / dogovor nije bio moguć
9	Zašto Nikola nije bio bogat?	nije mogao raspolagati novcem